

POHJOIS-KARJALA
Maakuntaliitto

Arviointikertomus vuodelta 2022

Tarkastuslautakunta

SISÄLTÖ

1 TIIVISTELMÄ.....	3
2 TARKASTUSLAUTAKUNTA JA TILINTARKASTUS	4
3 TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINTI.....	5
3.1 Aiempien vuosien arviointikohteiden seuranta.....	5
3.1.1 Henkilöstön voimavarojen arviointi.....	5
3.2 Arviointikohteet 2022.....	6
3.2.1 EAKR-rahoitus	7
3.2.2 Tietosuojasetuksen toteuttaminen maakuntaliiton toiminnassa.....	7
3.2.3 Päästöt kuriin – tehokkaasti kohti vähähiilisyyttä -hanke	7
3.2.4 Circwaste-hanke	8
3.2.5 Digiosallisuus Pohjois-Karjalassa -hanke.....	9
3.2.6 Työntekijöitä ja matkailijoita Pohjois-Karjalaan 2022–2023 -hanke.....	10
3.2.7 Pohjois-Karjalan tulevaisuusrahasto.....	10
3.2.8 Maakunnan edunajaminen.....	11
3.2.9 Maakuntaohjelma POKAT 2025.....	12
3.2.10 Kulttuuriasiat / Kulttuurista hyvinvointia -hanke	13
3.2.11 Maakuntakaavoitus	14
4 TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	15
5 POHJOIS-KARJALAN VÄESTÖNKEHITYS JA TYÖMARKKINATILANNE	17
6 SIDONNAISUUSILMOITUKSET.....	19
7 YHTEENVETO	20
LIITETAULUKOT	21

1 Tiivistelmä

Kuva 1. Maakuntatietoa Pohjois-Karjalasta (2022). Pohjois-Karjalan maakuntaliitto.

Tarkastuslautakunnan tehtävät määritellään kuntalain 121 §:ssä. Tehtäviin kuuluu valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat, arvioida toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumista sekä toiminnan tuloksellisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta. Uusi tehtävä vuodesta 2017 alkaen on sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamisen valvonta. Arviointikertomuksessa esitetään kuntalain mukaisesti valtuustolle arvioinnin tulokset.

2 Tarkastuslautakunta ja tilintarkastus

Lautakunta kokoontui toimintavuonna kaikkiaan kuusi kertaa.

Tarkastuslautakunta 2021 –2025

Varsinainen jäsen

Satu-Sisko Eloranta, puheenjohtaja
Liisa Mononen, varapuheenjohtaja
Eero Bogdanoff
Pekka Kukkonen
Tero Kuittinen

Varajäsen

Virve Mikkonen
Jukka Rummukainen
Tiina Tikka
Anneli Parkkinen
Esa Lahtela

Kuva 2. Tarkastuslautakunnan jäsenet (vasemmalta) Liisa Mononen, Satu-Sisko Eloranta, Eero Bogdanoff ja Pekka Kukkonen. Edessä oikealla 21.9.2022 alkaen sihteerinä toiminut Vili Hirvonen. Tarkastuslautakunnan jäsen Tero Kuittinen ei kuvassa.

Tarkastuslautakunnan sihteerinä toimivat Tatyana Madzhugina (20.9.2022 saakka) ja Vili Hirvonen (21.9.2022 alkaen). Maakuntaliiton tilintarkastuspalvelut on kilpailutettu tilikausille 2020–2025. Lakisääteisestä tilintarkastuksesta vastasi BDO Oy:n tilintarkastaja JHT, HT Taina Törrönen. Tilintarkastaja Taina Törrönen antoi selonteon suorittamistaan tarkastuksista. Lautakunta käsitteli tilintarkastuskertomuksen vuodelta 2022. Näiden tietojen, tilinpäätöksen ja henkilökunnan kuulemisten perusteella tarkastuslautakunta laati maakuntavaltuustolle kuntalain 121 §:n mukaisesti tämän arviointikertomuksen.

3 Tarkastuslautakunnan arviointi

Tarkastuslautakunta antaa uuden kuntalain (410/2015, § 121) mukaisesti valtuustolle vuosittain arviointikertomuksen siitä, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Tarkastuslautakunta ei tarkasta, se arvioi, arvottaa ja tekee havaintoja. Tarkastuslautakunnalla on mahdollisuus toimia valtuuston apuna toiminnan kehittämisessä ja kuntalaisnäkökulman esiintuojana.

3.1 Aiempien vuosien arviointikohteiden seuranta

Tarkastuslautakunta esittää kussakin arviointikertomuksessa edellisen vuoden arviointihavaintojen ja suositusten toteutumisen. Lautakunta seuraa toimintakauden puitteissa tavoitteiden toteutumista myös useamman edeltävän vuoden ajalla.

Aiempien vuosien arviointikohteista tarkastuslautakunta valitsi vuoden 2022 seurattavaksi kohteeksi henkilöstön voimavarojen arvioinnin.

3.1.1 Henkilöstön voimavarojen arviointi

Tarkastuslautakunnan arviointi

Tavoite	Havainnot	Arviointi
Henkilöstön työskentelyolosuhteiden pitäminen riittävän hyvinä Reagointi esiin tuleviin tarpeisiin ja muutoksiin	Toimivien keskustelusuhteiden merkitys esihenkilön ja alaisten välillä keskeinen tekijä. Joka toisena tiistaina järjestettävä kaikki konttorilla -päivä pitää yllä työpaikan henkilöstön yhteyksiä. Maakuntaliitolla joustavat etätömahdollisuudet.	
Panostaminen koulutukseen, muutokseen valmistautumiseen, henkilöstön työhyvinvointiin sekä innostavan ja kehittävän työilmapiirin rohkaisemiseen	Keskeisiä toimia tavoitteen edistämiseksi aktiivisesti hyödynnetty polkupyöräetä, kattavat rokotukset ja 24/7 hoitaja-chat sekä ergonomiakartoitukset.	

3.2 Arviointikohteet 2022

Tarkastuslautakunta hyväksyi arviointikauden 2022 kattavan arviointisuunnitelman kokouksessaan 19.9.2022. Arvioinnin painopisteitä vuodelle 2022 ovat EAKR-rahoitus, tietosuojasetuksen toteutuminen maakuntaliiton toiminnassa, Päästöt kuriin – tehokkaasti kohti vähähiilisyttä -hanke, Circwaste-hanke, Digiosallisuus Pohjois-Karjalassa -hanke, Työntekijöitä ja matkailijoita Pohjois-Karjalassa -hanke, väestönkehityksen, hyvinvoinnin sekä työmarkkinatilanteen kehitys, Pohjois-Karjalan tulevaisuusrahaston toiminta, maakunnan edunajaminen, maakuntaohjelma POKAT 2025:n toteutuminen, maakuntakaavoitus ja Kulttuurista hyvinvointia -hanke.

Arvioinnin tietolähteenä olivat kokouksissa saadut selvitykset, tilintarkastuskertomus ja tilinpäätös. Valtuuston asettamat strategiset ja toiminnalliset ydintavoitteet oli asetettu toiminta- ja taloussuunnitelmassa vuosille 2022–2024. Tulostavoitteet vuodelle 2022 oli asetettu organisaation mukaisesti yksiköittäin. Arviointikohteita tarkastellaan osin yksiköittäin sekä maakuntaliiton toimintaa kokonaisuutena huomioiden strategiset ja toiminnalliset ydintavoitteet. Tarkastuslautakunta arvioi miten näihin tavoitteisiin on vuoden 2022 aikana vastattu.

Tavoite saavutettu.

Tavoite osittain saavutettu.

Tavoitetta ei saavutettu.

Tavoitetta pitää edistää.

Kuva 3: Tavoitteen toteutumisen visuaalinen arviointi

Sanallisten havaintojen ja suositusten lisäksi arvioinnissa on käytössä kuvallinen ilmaisu arvioinnin kohteena olevan tavoitteen onnistumisen kuvaajana. Kuvallisella ilmaisulla halutaan nostaa lukijalle ensisilmäyksellä esille asioita, jotka ovat onnistuneet hyvin sekä asioita, joissa on kehitettävää tai joille asetetut tavoitteet eivät ole toteutuneet. Tavoitteiden toteutumisen astetta kuvataan hymiöillä, joista vihreä kertoo, että tavoite on saavutettu, keltainen kertoo, että tavoite osittain saavutettu ja punainen kertoo, että tavoitetta ei saavutettu. Huutomerkillä kiinnitetään huomio tavoitteeseen, jota pitää edistää.

3.2.1 EAKR-rahoitus

Tarkastuslautakunnan arviointi

Tavoite	Havainnointi	Arviointi
Varainhoidon moitteettomasta hallinnoinnista ja tehtävien eriyttämisestä kumpuava tarve tehdä päivityksiä hallintosääntöön	Tehtävät on eriytetty ja kehittämisrahoitusyksikkö on perustettu. Hallintopalveluyksikkö hoitaa maksatuksen ja jatkotoimenpiteet Pohjois-Pohjanmaan liitto.	

3.2.2 Tietosuojasetuksen toteuttaminen maakuntaliiton toiminnassa

Tarkastuslautakunnan arviointi

Tavoite	Havainnointi	Arviointi
Tietosuojaselosteiden laadinta	Tietosuojaselosteiden päivittämistyö käynnissä.	
Käsittelytoimia koskevan selosteen laadinta	Käsittelytoimia koskeva seloste laadittu.	

3.2.3 Päästöt kuriin – tehokkaasti kohti vähähiilisyttä -hanke

Tarkastuslautakunnan arviointi

Tavoite	Havainnointi	Arviointi
Kuntien tukeminen uusiutuvan energian lisäämisessä energiantuotannossa ja -käytössä	Kunnissa on vireillä useita aurinkovoimalahankkeita. Tuulivoimahankkeet haasteellisia puolustusvoimien kielteisten lausuntojen vuoksi.	
Liikenteen päästöjen vähentäminen löytämällä keinoja liikkumisen tarpeen vähentämiseen ja kehittämällä vähähiilisiä liikkumisen vaihtoehtoja	Liikenteen päästöihin ei ole löytynyt ratkaisuja. Ohjauskeinot ovat rajalliset, valtakunnallisesti tieliikenteen päästöjen puolittamistavoite on haasteellinen.	
Kahdessa edellisessä kohdassa mainittujen ratkaisujen energiatehokkuuden lisääminen ja varmistaminen	Energiatehokkuuden parantaminen edistyy asteittain, kuntien liittyminen Kuntien energiatehokkuussopimukseen (KETS) edistää tiedolla johtamista.	

3.2.4 Circwaste-hanke

Tarkastuslautakunnan arviointi

Tavoite	Havainnointi	Arviointi
<p>Rakennus- ja purkujätteen hyödyntämistä materiaalina nostaminen 70 %:iin</p> <p>Yhdyskuntajätteen kierrätysasteen nostaminen 57 %:iin</p>	<p>Jätteen määrä on vähentynyt nykyisestä. Uudelleenkäyttö ja kierrätys ovat nousseet uudelle tasolle.</p> <p>Materiaalitehokas tuotanto ja kulutus säästävät luonnonvaroja sekä hillitsevät ilmastonmuutosta.</p> <p>Kierrätysmarkkinat toimivat hyvin. Uudelleenkäytön ja kierrätyksen myötä syntyy uusia työpaikkoja.</p> <p>Jätealalla on laadukasta tutkimusta ja kokeilutoimintaa ja jäteosaaminen on korkealla tasolla.</p> <p>Kaikesta syntyvästä yhdyskuntajätteen sisältämästä biojätteestä kierrätetään 60 %.</p> <p>Yhdyskuntajättemäärän kasvu hidastuu suhteessa bruttokansantuotteeseen ja saavutetaan suhteellinen irtikykentä.</p> <p>Koronan vaikutus jätemäärien kehittymiseen jopa jätemäärää lisääviä.</p>	
<p>Jätehuollon huomiointi aluesuunnittelussa</p>	<p>Yhteistyötä lausuntojen laatimisessa jäteasioihin liittyen tehty.</p>	
<p>Kiertotalouden tuominen luontaiseksi osaksi eri sektoreiden toimintaa</p> <p>Uuden kiertotaloutteen liittyvän yritystoiminnan vahvistaminen ja synnyttäminen sekä uusien teknisten ratkaisujen ja osaamisen kehittäminen alueelle</p>	<p>On välitetty tietoa tilaajan mahdollisuuksista ottaa huomioon jäteasiat jo tarjouspyyntövaiheessa.</p> <p>Opiskelija-asunnot Oy Joensuun Elli, rakennetun kohteen (214 opiskelija-asuntoa ja ravintola) rakennustyömaan jätehuoltoa koskevat teemat osaksi urakka-asiakirjaa.</p>	

	Pohjois-Karjalassa toteutettuja hyviä käytänteitä on koottu kestävyysloikka -sivustolle (teemoina kiertotalous, ilmasto ja luonto).	
Alueen kiertotalouden yhteistyöverkoston vahvistaminen	<p>On järjestetty useampien tahojen välisiä yhteistyöpalavereita, joissa on tavoitteena jätteen synnyn ehkäisy sekä kierrätyksen lisääminen.</p> <p>Tilaisuuksien järjestäminen etänä toi sekä mahdollisuuksia että Teams-ähkyä – osallistujamäärät pienempiä kuin aikana ennen koronaa.</p>	

3.2.5 Digiosallisuus Pohjois-Karjalassa -hanke

Tarkastuslautakunnan arviointi

Tavoite	Havainnot	Arviointi
Pysyvän toimintamallin luominen Pohjois-Karjalan digitukiverkostolle	<p>Digitukiverkosto järjestänyt viisi tapahtumaa vuonna 2022.</p> <p>Osallistuttu digitalisaation edistäjien verkostoon ja Digi- ja väestötietoviraston verkostotapahtumiin.</p> <p>Maakunnan digituen tarjonta on päivitetty ja lisätty kunnittain nettisivulle.</p>	
Kuntien asiointipisteiden työntekijöiden digitukitaitojen kehittäminen järjestämällä koulutuksia digituen keskeisistä aihepiireistä	<p>Yhteyshenkilö Digiosallisuus -hankkeeseen saatu kaikista Pohjois-Karjalan kunnista.</p> <p>Tehty koulutustarvekysely, joka on lähetetty kuntiin. Koulutukset myös Vaarakirjastojen henkilökunnan hyödynnettäväksi.</p>	
Digituen tunnettuuden ja saatavuuden lisääminen yhdessä verkoston kanssa	Hankkeelle on tehty verkkosivusto sekä infografiikka ja Facebook -banneri.	

3.2.6 Työntekijöitä ja matkailijoita Pohjois-Karjalaan 2022–2023 -hanke

Tarkastuslautakunnan arviointi

Tavoite	Havainnointi	Arviointi
Yritysten rekrytointiosaamisen ja työnantajamielikuvan kehittäminen sekä rekrytointi kotimaassa ja ulkomailla	<p>Osaajahoukuttelu-/yhteisrekrykampanjoiden toteuttaminen.</p> <p>Osallistuttu yhteistyössä yritysten ja eri toimijoiden kanssa Pohjois-Karjalan rekryosastolla tapahtumiin, jossa on mahdollista tavoittaa osaajahoukuttelun tärkeimpiä kohderyhmiä.</p>	
Kotimaanmatkailun kilpailukyvyyn parantaminen	<p>Järjestetty keväällä 2022 hankkeeseen osallistuville yrityksille yhteistyön tekemiseen, yhteistuotteiden luomiseen ja yhteismarkkinointiin keskittyvä valmennus.</p> <p>Järjestetty hankkeeseen osallistuville yrityksille tv-ohjelman tuotantoon ja julkaisuun sekä monikanavaisen markkinointinäkyvyyteen ja mediayhteistyöhön keskittyvä valmennus.</p> <p>Toteutettu yhdessä ammattilaisista koostuvan tuotantoyhtiön kanssa kuudesta puolen tunnin jaksosta koostuva tv-ohjelmasarja, joka esitetty Nelosella kesällä 2022.</p> <p>Toteutettu Pohjois-Karjalan matkailusesonkeja markkinoiva monikanavainen mainoskampanja Sanoman eri medioissa.</p>	

3.2.7 Pohjois-Karjalan tulevaisuusrahasto

Tarkastuslautakunnan arviointi

Tavoite	Havainnointi	Arviointi
Maakunnan kehittämisen edistäminen Pohjois-Karjalan tulevaisuusrahaston hankkeilla	Tulevaisuusrahastoon budjetoidut varat saatu täysimääräisesti myönnettyä hankkeille.	

3.2.8 Maakunnan edunajaminen

Tarkastuslautakunnan arviointi

Tavoite	Havainnointi	Arviointi
<p>Vaikuttaminen Pohjois-Karjalan tavoitteiden huomioimiseen valtion talousarvion valmistelussa ja määrärahojen alueellisessa kohdentamisessa</p> <p>Hallitusohjelman toimeenpanoon vaikuttamisen tehostaminen, erityisesti vaikuttamistyön keskittyminen liikennepolitiikkaan, elinkeinojen kehittämiseen, koulutuspolitiikkaan, kuntatalouteen ja hyvinvointialueiden perustamiseen</p>	<p>Vaikuttamistapaamisten luonne muuttunut ja pituus lyhentynyt.</p> <p>Työnjako maakunnan edunajamisessa maakuntajohtajan ja yhteyspäällikön kesken onnistunut.</p>	
<p>Edunajamista tukevien vierailujen järjestäminen maakuntaan ja viestiminen eri vaikuttamiskanavia aktiivisesti käyttäen Pohjois-Karjalan tavoitteista</p>	<p>Lähes kaikkien puolueiden ministereitä tavattu ja maakunnan tavoitteista viestitty.</p>	
<p>Vastaaminen siitä, että Savo-Karjalan vaalipiirin kansanedustajilla on ajantasaiset tiedot edunajamisen tavoitteista</p> <p>Proaktiivinen toiminta keskeisten ja nopeaa toimintaa edellyttävien tavoitteiden toteutumiseksi kaikkia verkostoja hyödyntäen</p> <p>Tilaisuuksien järjestäminen kansanedustajille ajankohtaisista asioista</p>	<p>Kansanedustajilla on ollut ajantasaiset tiedot.</p> <p>Kansanedustajien mukanaolo maakuntaliiton toimielimissä nähdään erityisen tärkeänä.</p>	
<p>Tiivis yhteistyö edunajamisessa Itä-Suomen sekä Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien kanssa: keskeisiä foorumeita Itä-Suomen yhteistoiminta-alueen työvaliokunta, Itä-Suomen neuvottelukunta sekä Itä- ja Pohjois-Suomen neuvottelukunta</p>	<p>Ylimaakunnallinen yhteistyö vaikuttaa onnistuneen monissa keskeisissä kysymyksissä.</p>	

Kuntasektorin edelläkävijyyden edistäminen	On pyritty vaikuttamaan niin hyvinvointialueen kuin kuntasektorinkin rahoitukseen, mutta edunajamisen tavoitteet eivät ole asiassa täysin toteutuneet.	
--	--	--

3.2.9 Maakuntaohjelma POKAT 2025

Tarkastuslautakunnan arviointi

Tavoite	Havainnointi	Arviointi
Kehittämisrahoituksen ja edunajamisen suuntaaminen maakuntaohjelman tavoitteita tukeviin kohteisiin	Valmius rahoituspäätösten tekemiseen olisi olemassa, mutta EURA2021-järjestelmän tekniset ongelmat esteenä maakuntaohjelman toteuttamiselle.	
Sidosryhmiin suuntautuvan yhteistyöjohtajuuden korostuminen maakuntaohjelman toimeenpanossa	POKAT2025-asiantuntija- ja teemaryhmien toiminta on valtakunnallisesti ainutlaatuista ja toiminta koetaan erittäin merkittäväksi ja merkitykselliseksi.	
Tiedottaminen Venäjä-asioista sekä maakunnan Venäjä-toimijoiden ja hankkeiden välisen yhteistyön edistäminen Venäjä-liiketoiminnan kasvattamisen ja matkailun, rajaliikenteen sujuvoittamisen, Venäjä-osajakoulutuksen ja -hankinnan vahvistamisen, ympäristöasioissa ja ilmastokestävässä toiminnassa tehtävän yhteistyön sekä rajan ylittävän kanssakäymisen edistäminen yhteistyössä maakunnan muiden toimijoiden kanssa Maakunnan Venäjä-yhteistyön tukeminen RussiaHUB North Karelia -toimintakonseptin mukaisesti	Muuttuneen maailmanpoliittisen tilanteen myötä päättynyt Venäjä-yhteistyö edellyttää strategista uudelleenarviointia.	

3.2.10 Kulttuuriasiat / Kulttuurista hyvinvointia -hanke

Tarkastuslautakunnan arviointi

Tavoite	Havainnointi	Arviointi
Kulttuurihyvinvointipilottien toteuttaminen, koulutus- ja verkostoitumistapahtumien järjestäminen sekä kulttuurihyvinvoinnin alueellisten käytänteiden arvioiminen ja kirjaaminen	Kyselyjä toteutettu, kuin myös osallistavia haastatteluja kulttuuri- ja palvelukodeissa. Kartoitettu kokonaisvaltaisesti maakunnan resursseja kulttuurihyvinvointipalveluiden toteuttamiseen liittyen.	
Kuntalaisten vaikutusmahdollisuuksien edistäminen suhteessa kulttuuri- ja taidetarjontaan sekä kulttuurin ja taiteen merkityksen tarkasteluun osana omaa hyvinvointia ja terveyttä	Korona vaikuttanut jalkauttamista jonkin verran.	
Kulttuurin ja taiteen monipuolisen käytön tukeminen ja yhdenvertainen saatavuus huomioiden erityisesti henkilöt, joiden edellytykset kulttuurin osallistumiseen ovat vähäiset	Tarkastuslautakunta pohti hankkeen tavoitavuutta eritoten kotihoidon piirissä olevien henkilöiden osalta – riskinä hankkeen piirin rajautuminen niihin, jotka ovat monessa mukana muutenkin. Haasteena eritoten viestinnällinen ulottuvuus sellaisten henkilöiden kohdalla, joita eivät esimerkiksi lehdet tai verkkoviestintä tavoita. Tarkastuslautakunta korosti järjestösektorin kanssa tehtävän yhteistyön merkitystä ihmisten tavoittamisessa.	
Kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuuden ja monipuolisen käytön edistäminen sekä kuntien kulttuuritoiminnan monipuolistaminen huomioiden kulttuurin ennaltaehkäisevä ja kuntouttava vaikutus	Tavoitettavuuden osalta tarkastuslautakunta nosti esille myös ikäihmisten itsenäiseen liikkumiseen liittyvät kysymykset.	
Taiteen ja kulttuurin merkityksen vahvistaminen hyvinvoinnin lisäämisessä ja pahoinvoinnin ennaltaehkäisyssä	Tarkastuslautakunta korosti kuntien kanssa tehtävän yhteistyön merkitystä hankkeen toteuttamisen alueellisista näkökohdista käsin.	

<p>Yhteisen näkemyksen muodostaminen kunnan ja sote-puolen työnjaosta ja rajapinnoista kulttuurihyvinvointiin liittyvissä kysymyksissä</p> <p>Kuntien keskinäisen ja kuntakohtaisen yhteistyön edistäminen muiden kunnassa toimivien julkisten tahojen sekä yksityisten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa</p>	<p>Tarkastuslautakunta korosti Siun Soten hyvinvointityöryhmän ja -lautakunnan merkitystä kulttuurihyvinvoinnin toteuttamisessa.</p>	
--	--	--

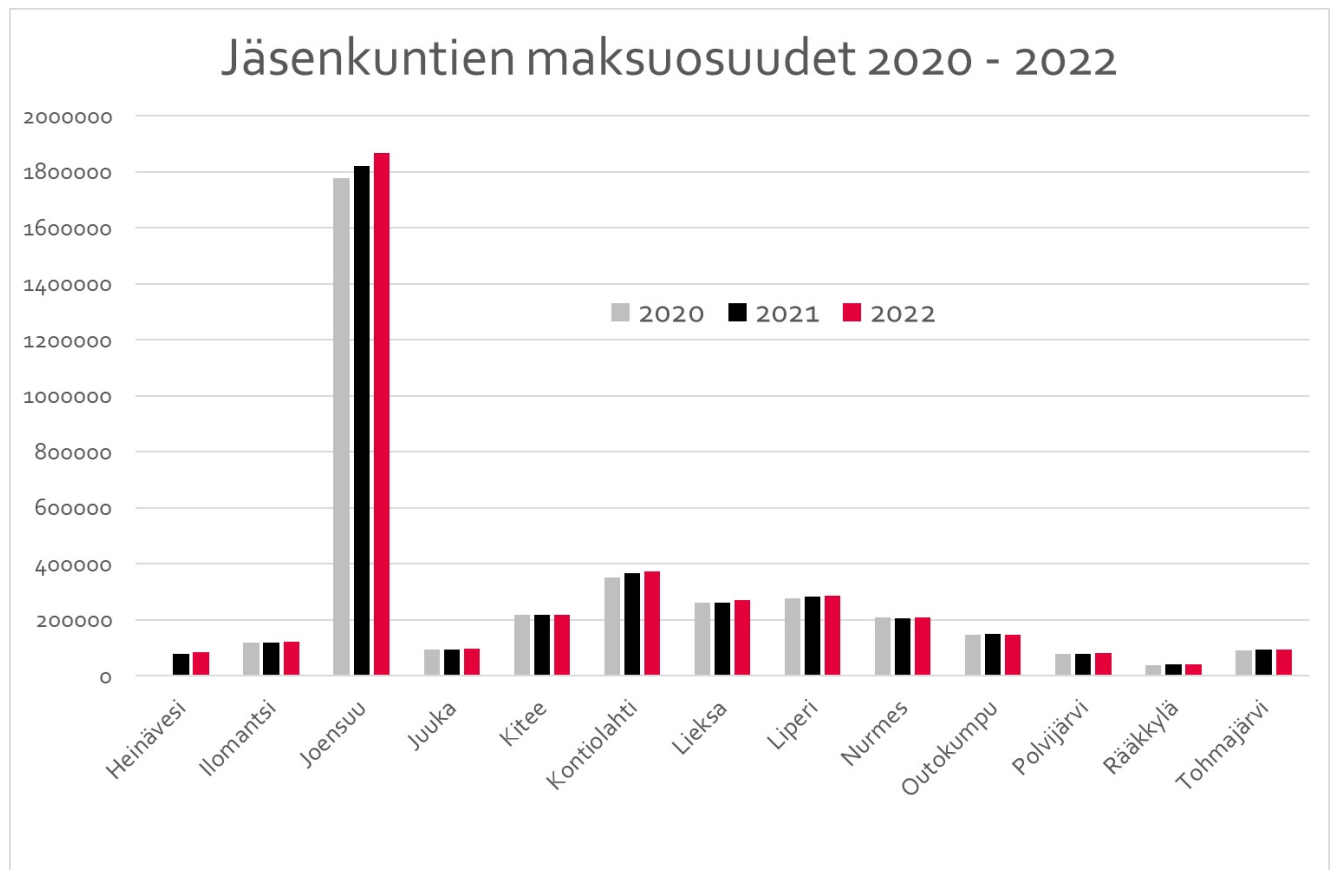
3.2.11 Maakuntakaavoitus

Tarkastuslautakunnan arviointi

Tavoite	Havaintoja	Arviointi
<p>Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040:n 1. vaihekaavan hyväksyminen maakuntavaltuustossa vuonna 2022</p>	<p>Kaava on hyväksytty valtuustossa 13.6.2022 ja kuulutettu, tosin ei vielä lainvoimainen.</p>	
<p>Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040:n 2. vaihekaavan (myöh. Heinäveden osa-aluekaava) saattaminen osallistumis- ja arviointisuunnitelman laadintavaiheeseen</p> <p>Kaavaluonnoksen valmistelu vuonna 2022</p>	<p>Kaavan valmistelu edennyt suunnitellusti ja kaava on seuraavan kerran tulossa maakuntahallituksen käsittelyyn toukokuussa 2023.</p> <p>Tarkastuslautakunta korosti rakentavaa, vuorovaikutteista ja kokonaisvaltaista lähestymistapaa erityisesti kaivannaisteollisuus- ja saimaannorppakysymysten suhteen. Norpan pesimäalueen leviäminen entistä laajemmin Pohjois-Karjalaan kasvattaa norppakysymyksen painoarvoa entisestään.</p> <p>Tuulivoimakysymyksen osalta tarkastuslautakunta nosti esille maakunnan sijainnista itärajalla johtuvat haasteet sekä maanomistajille maksettavien korvausten riittävyyden.</p>	

4 Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Maakuntavaltuusto hyväksyi kokouksessaan 13.12.2021 tilikauden 2022 käyttötalousosan toimintatuotoiksi 3 885 000 euroa ja toimintamenoiksi 3 885 000 euroa. Talousarvion käyttötalousosaan sisältyvät toimiston menot 3 010 000 euroa, luottamushenkilöhallinto 160 000 euroa, Pohjois-Karjalan tulevaisuusrahasto 675 000 euroa sekä projektien nettomenoina 40 000 euroa.

Kuva 4: Jäsenkuntien maksuosuusvertailu 2020–2022 . Heinävesi liittyi Pohjois-Karjalaan vuoden 2021 alusta. Tiedot esitetty taulukon muodossa liitetaulukossa 1.

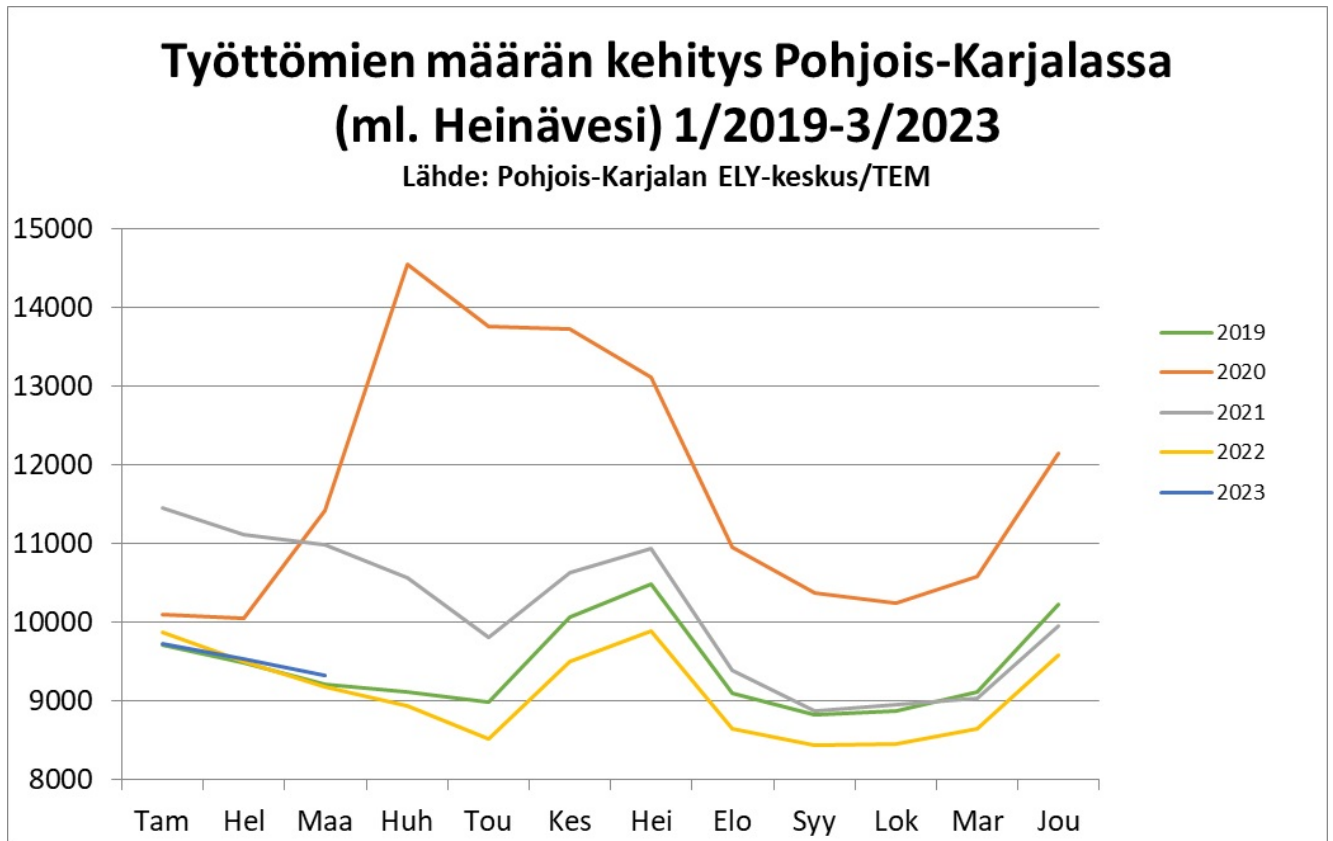
Jäsenkuntien maksuosuuksissa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia vuosien 2020–2022 aikana. Verotuloihin perustuvissa maksuosuuksissa suurin osuus on Joensuulla 48,1 prosentilla (1 868 610 €).

Tarkastuslautakunnan arviointi

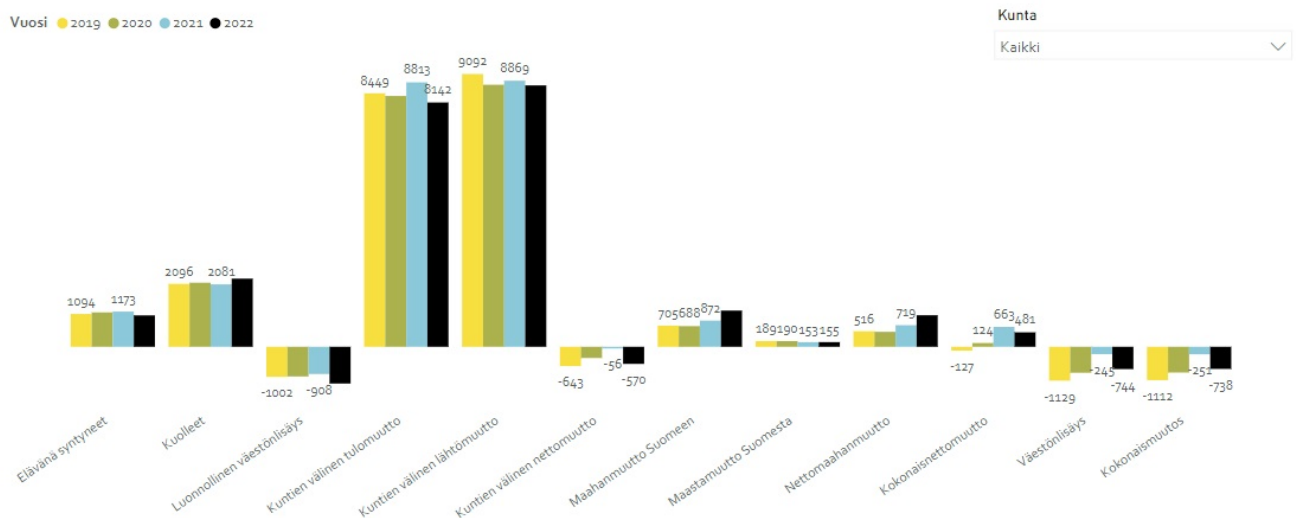
Tavoite	Havainnointi	Arviointi
<p>Käyttötalousosan toimintatuotot 3 885 000 euroa ja toimintamenot 3 885 000 euroa.</p> <p>Tavoite: Tulot ja menot ovat yhtä suuret.</p>	<p>Tilinpäätöksen käyttötalousosan toimintatuotot 5 388 703,66 euroa ja toimintamenot 5 295 000,87 euroa.</p> <p>Tilikauden ylijäämä on 104 209,87 euroa.</p>	

	<p>Talouden toteumassa näkyi kaikkiaan koronapandemian vuoksi poikkeuksellinen toimintavuosi, joka toi erityisesti säästöä luottamushenkilöhallinnossa ja toimiston osalta lähinnä palvelujen ostoissa. Säästöt kertyivät pääosin matka-, majoitus- ja kokouskuluista.</p>	
--	--	--

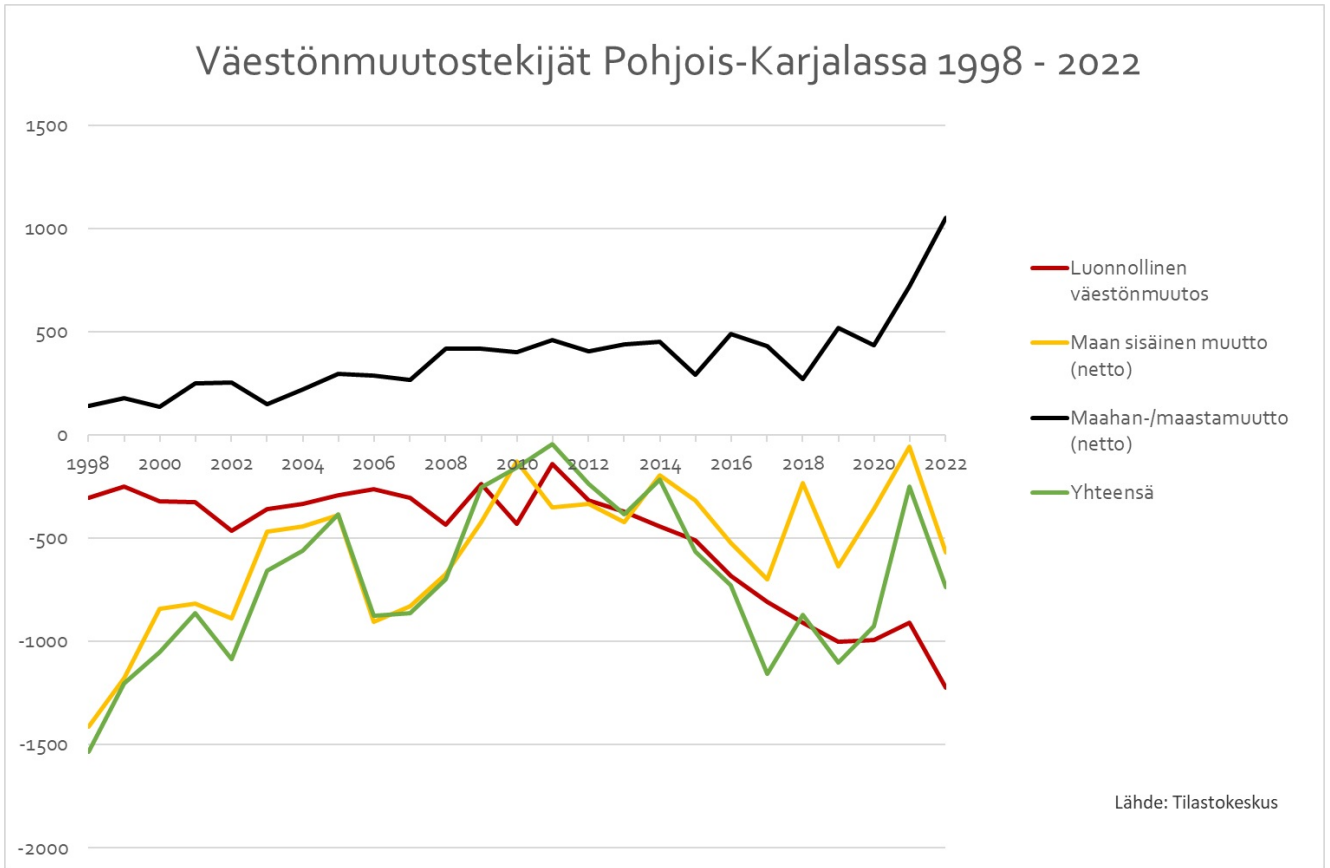
5 Pohjois-Karjalan väestönkehitys ja työmarkkinatilanne

Kuva 5. Työttömien työnhakijamäärien kehitys Pohjois-Karjalassa ajalla 1/2019–3/2023. Tiedot esitetty taulukon muodossa liitetaulukossa 2.

Kuva 6. Väestönmuutokset Pohjois-Karjalassa 2019–2022. Tiedot esitetty taulukon muodossa liitetaulukossa 3.

Kuva 7. Väestönmuutostekijät Pohjois-Karjalassa 1998–2022. Tiedot esitetty taulukon muodossa liitetaulukossa 4.

6 Sidonnaisuusilmoitukset

Kuntalain 84 §:n mukaan kunnan luottamushenkilön ja viranhaltijan on tehtävä sidonnaisuusilmoitus johtotehtävistään sekä luottamustoimistaan elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä, merkittävästä varallisuudestaan sekä muistakin sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä luottamus- ja virkatehtävien hoitamisessa. Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunta valvoo sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi. Pohjois-Karjalan maakuntaliitossa ilmoitusvelvollisia ovat maakuntahallituksen jäsenet ja varajäsenet, maakuntavaltuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat, tarkastuslautakunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä maakuntajohtaja. Kaikki ilmoitusvelvolliset ovat jättäneet sidonnaisuusilmoituksen. Ilmoitusvelvollisia pyydettiin päivittämään antamia ilmoituksia sähköpostiviesteillä. Päivitetyt ilmoitukset on käsitelty tarkastuslautakunnan kokouksissa 19.9.2022, 17.10.2022, 5.5.2023 ja 8.5.2023. Yhteenveto ilmoituksista on annettu tiedoksi maakuntavaltuustolle 13.6.2022. Päivittyvä yhteenveto sidonnaisuusilmoituksista on nähtävillä maakuntaliiton verkkosivulla (www.pohjois-karjala.fi/sidonnaisuusilmoitukset).

7 Yhteenveto

Tarkastuslautakunta katsoo, että Pohjois-Karjalan maakuntaliiton toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet on saavutettu hyvin vuonna 2022. Talouden toteumassa näkyy vielä koronapandemiasta johtuva poikkeuksellinen toiminta, jonka ansiosta on tullut säästöjä. Maakuntaliiton talouden hyvän tilanteen ansiosta ei ole painetta kuntien jäsenmaksuosuuksien korottamiselle.

Toiminnalliset tavoitteet ovat muutoin toteutuneet suunnitelmien mukaisesti, mutta Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan pysäytti rajayhteistyön ja aiheuttaa uudelleenarviointia monella sektorilla.

Pohjois-Karjalan kuntien oma väestö väheni, mutta maahanmuuton johdosta olimme muuttovoittomaakunta. Työttömyys laski ja oli alhaisimmillaan 30 vuoteen, mutta siitä huolimatta tilanne Pohjois-Karjalassa oli maan heikoin laskun ollessa vähäisempää kuin muualla maassa. Yritysten liikevaihto nousi.

Henkilöstön työtyytyväisyyskyselyn vastausprosentti on 90,2 %, mitä voi pitää kiitettävänä saavutuksena. Vastausten perusteella työtyytyväisyys on hyvällä tasolla ja sairauspoissaolot ovat vähentyneet.

Hankkeista Työntekijöitä ja matkailijoita Pohjois-Karjalaan 2022–2023 on noussut hienosti esiin Sami Kurosen juontaman televisio-ohjelman kautta ja on tuonut positiivisella tavalla näkyviin maakunnan yrityksiä ja tuotteita niin paikallisille kuin muualla maassa asuville. Hankkeessa toteutettu valmennus ja yhteismarkkinointi luo pohjaa myös tulevalle toiminnalle.

Edunvalvonnan osalla moni asia eteni suunnitellusti, mutta tehtävää riittää jatkossa erityisesti raja-alueohjelmien jatkon, uusien liikennejärjestelyjen, huoltovarmuuden ja tuulivoimainvestointien tai niitä korvaavien kompensatiomallien luomisen saralla.

Tarkastuslautakunta esittää maakuntaliiton henkilöstölle, toimielimille, luottamushenkilöille ja eri asiantuntijatyöryhmien työskentelyyn osallistuneille verkostokumppaneille kiitokset valtuuston asettamien tavoitteiden toteuttamiseksi sekä maakunnan asukkaiden ja elinkeinoelämän parhaaksi tehdystä työstä.

Joensuussa 11.5.2023

Satu-Sisko Eloranta
Liisa Mononen
Eero Bogdanoff
Pekka Kukkonen
Tero Kuittinen

Liitetaulukot

Kunta	2020	2021	2022
Heinävesi		77 520	83 323
Ilomantsi	116 811	116 660	119 992
Joensuu	1 778 847	1 820 580	1 868 610
Juuka	92 872	93 100	96 475
Kitee	217 981	217 360	216 846
Kontiolahti	351 223	366 320	372 815
Lieksa	260 266	261 440	269 896
Liperi	275 061	282 340	285 350
Nurmes	207 318	205 200	208 661
Outokumpu	145 089	148 200	147 624
Polvijärvi	78 460	78 660	81 483
Rääkkylä	38 389	39 900	40 261
Tohmajärvi	91 638	92 720	93 665

Taulukko 1: Jäsenkuntien maksuosuusvertailu 2020–2022.

Työttömät työnhakijat Pohjois-Karjalassa (ml. Heinävesi)												
	Tam	Hel	Maa	Huh	Tou	Kes	Hei	Elo	Syy	Lok	Mar	Jou
2010	12 285	11 737	11 233	10 815	10 047	11 595	12 132	10 357	9 605	9 601	9 772	11 026
2011	11 106	10 525	10 081	9 734	9 151	10 532	11 050	9 645	9 123	9 417	9 728	11 077
2012	11 441	11 176	11 036	10 767	9 972	11 275	11 897	10 647	10 073	10 387	10 679	11 836
2013	12 408	12 162	11 884	11 525	10 729	12 251	12 772	11 286	10 983	11 122	11 294	12 636
2014	12 535	12 226	11 855	11 393	10 953	12 139	12 763	11 234	11 166	11 344	11 554	13 196
2015	13 102	12 804	12 635	12 559	11 927	13 432	14 020	12 194	11 759	11 779	12 185	13 812
2016	13 474	13 142	12 937	12 713	12 199	13 607	14 014	12 303	11 852	11 851	12 219	13 475
2017	13 126	12 815	12 710	12 516	11 852	12 903	13 239	11 394	10 786	10 696	10 751	11 940
2018	11 401	11 132	10 589	10 334	9 653	11 257	11 782	9 831	9 125	9 177	9 160	10 099
2019	9 715	9 477	9 209	9 109	8 981	10 064	10 490	9 090	8 820	8 878	9 112	10 225
2020	10 102	10 051	11 422	14 539	13 760	13 720	13 103	10 949	10 365	10 245	10 575	12 136
2021	11 452	11 117	10 977	10 563	9 804	10 623	10 928	9 390	8 868	8 949	9 032	9 954
2022	9 874	9 494	9 186	8 929	8 524	9 504	9 889	8 643	8 435	8 456	8 645	9 574
2023	9 720	9 527	9 318									

Taulukko 2: Työttömien työnhakijamäärien kehitys Pohjois-Karjalassa ajalla 1/2010–3/2023.

Muuttajat	2019	2020	2021	2022
Elävänä syntyneet	1 094	1 146	1173	1046
Kuolleet	2 095	2 139	2089	2271
Luonnollinen väestönlisäys	-1001	-993	-908	-1225
Kuntien välinen tulomuutto	8 458	8 355	8813	8142
Kuntien välinen lähtömuutto	9 094	8 715	8869	8712
Kuntien välinen nettomuutto	-636	-360	-56	-570
Maahanmuutto Suomeen	705	699	872	1206
Maastamuutto Suomesta	189	267	153	155
Nettomaahanmuutto	516	432	719	1051
Kokonaisnettomuutto	-120	72	663	481
Väestönlisäys	-1 121	-921	-245	-744
Väkiluvun korjaus	17	-7	-6	6
Kokonaismuutos	-1 104	-928	-251	-738
Väkiluku	164 465	163 537	163 286	162 543

Väestönmuutokset 2019-2022. Lähde: Tilastokeskus.

Taulukko 3: Väestönmuutokset Pohjois-Karjalassa 2019–2022.

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Luonnollinen väestönmuutos	-306	-250	-324	-327	-466	-360	-336	-294	-265	-307	-434	-239	-432	-143	-318	-372	-445	-511	-685	-810	-911	-1001	-993	-908	-1225
Maan sisäinen muutto (netto)	-1413	-1179	-843	-816	-887	-469	-445	-388	-907	-829	-673	-422	-130	-352	-334	-424	-196	-319	-524	-702	-234	-636	-360	-56	-570
Maahan-/maastamuutto (netto)	141	179	136	247	252	148	218	294	287	267	416	415	402	457	405	437	450	289	487	431	270	516	432	719	1051
Yhteensä	-1536	-1203	-1051	-865	-1086	-656	-562	-385	-875	-862	-702	-257	-159	-45	-237	-384	-216	-567	-730	-1158	-872	-1104	-928	-251	-738

Väestönmuutostekijät Pohjois-Karjalassa vuosina 1998–2021. Lähde: Tilastokeskus.

Taulukko 4: Väestönmuutostekijät Pohjois-Karjalassa 1998–2022.